

Mechanische sortering (zonder indexering)

Behalve het stempelen is ook het sorteren van de vaak enorme hoeveelheden poststukken een tijdrovende bezigheid. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er ook hard gewerkt is aan de ontwikkeling van machines die het sorteerwerk kunnen verlichten en versnellen. Het probleem is echter ingewikkelder dan bij het stempelen. Bij het stempelen moet een machine geheel zelfstandig een postzegel kunnen vinden. Dat is opgelost door toepassing van speciaal geprepareerde postzegels.

Echter hoe weet een machine waar een brief naar toe moet? Met andere woorden: hoe kunnen we er voor zorgen dat de machine het adres van de geadresseerde te weten komt? In de beginfase van de postale mechanisatie (vanaf de jaren dertig van de vorige eeuw) pakte een operator een poststuk uit een bak met post, las de plaats van bestemming (dus niet het adres!) en toetste een code, gerelateerd aan die plaats van bestemming, in op een toetsenbord. Vervolgens liet de operator de brief in de machine "verdwijnen" om daarna een nieuw poststuk te pakken en opnieuw dezelfde handelingen te verrichten. Door het intoetsen van de code werden in de machine allerlei pallen en wissels zo verzet dat het poststuk uiteindelijk in het juiste sorteervak werd gedeponeerd.

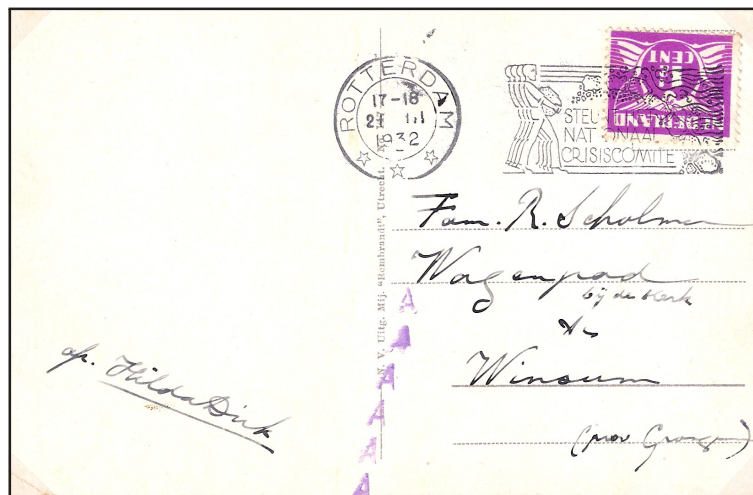

Drie Transorma operators aan het werk

Transorma sorteermachine Rotterdam

Deze mechanische sorteermachines zijn bekend geworden onder de naam TRANSORMA. Ze zijn van 1930 tot 1981 zowel in Nederland als in het buitenland in bedrijf geweest. Op het poststuk werd een operator gerelateerd kenmerk aangebracht, van een letterslingerlijn, een enkele letter tot allerlei twee-lettercombinaties. De kenmerken speelden overigens geen rol in het sorteerproces!

Poststuk met een Transorma operator kenmerk "A A A A A"